

KRISTINA ŠTEDLJE FABAC

Dvorac Barilović služio je vojnim i općinskim tijelima do 1944., a sada je potpuno istražen i otet zaboravu

Otkrivene povijesne intrige

Dvorac iz 15. st. palili su i njegovi vlasnici i partizani

Plemeniti Barilovići u raskoši su oponašali Frankopane

Snežana Bičak
KARLOVAC

Hrvatski restauratorski zavod došao je istražiti stari grad Barilović, a ispod ruševina pronašli su čitavo prapovijesno naselje!

Plemeniti Barilović s vrha kule na svom starom gradu na obali Korane zabrinuta pogleda gleda u zelenu rijeku. Svjestan je da je lagodnom životu koji je s obitelji vodio došao kraj. Njegova plemićka obitelj Barilović već je više od dva stoljeća u posjedu velikog kamenog dvorca na uzvisini pa, iako su u vazalnom odnosu prema Frankopanima, Barilovići žive jako dobro, lagodno i mirno.

Uživali u svili i kamenicama

Zapravo, oponašaju Frankopane, žene se odijevaju u svilu i baršun, čaj ili kavu piju iz skupocjenih staklenih šalica, iz keramičkih tanjura jedu juhu, odlaze u šetnje uz rijeku, na plesove u dvorcu Frankopana. Baš neki dan na svečanoj je večeri Barilović s obitelji jeo kamenice, pravu deliciju koju je nabavio u Skradu, obližnjem trgovačkom središtu gdje se može nabaviti sve što Zapad ima. No sada, početkom 17. stoljeća, vojnici Vojne krajine već mjesecima inzistiraju da napusti stari grad i prepusti ga njima kako bi organizirali obranu od Turaka. General

se već i žalio kralju zbog njegova opiranja. No plemeniti Barilović donio je odluku – radije će spaliti svoj dvorac nego ga prepustiti vojnicima! Tako je i bilo. Vojnici Vojne krajine žalili su se kralju da je ljudi Barilović zapalio stari grad pa kasne s ulaskom u posjed. Taj dio povijesti starog grada Barilovića u Karlovačkoj županiji, kao i ostali, od Vojne krajine, civilne vlasti, pasve do 1944. godine kada su i partizani zapalili stari grad, do kraja je istražen nakon 12 godina interdisciplinarnog istraživanja koje je plaćalo Ministarstvo kulture, ponekad i Županija.

– Rijetko je koji stari grad u Hrvatskoj sasvim istražen kroz svoju povijest kao Barilović; znamo kako se grad razvijao, tko je sve živio u njemu, što su jeli, radili, kako živjeli i za sve to imamo niz materijalnih dokaza. Od keramičkog, luksuznog staklenog posuda, ostataka kamenica koje svjedoče o luksuznom stilu života Barilovića koji su u posjedu dvorca od 15. stoljeća pa

Na ruševinama radili 12 godina
Ivica Trgovčić,
Krešimir Raguž,
Ana Azinović
Bebek i
Tajana Pleša

sve do, primjerice, olovnog pečata za tekstil koji svjedoči o životu vojnika koji su u vrijeme Vojne krajine živjeli u gradu. Tada je on i dograđen spavaonicama u kojima je živjelo 80-ak vojnika koji su odlazili na straže na čardake na Korani. Dakle, ovdje se nije ratovalo. Vojnici su za devet mjeseci službe bili plaćeni u novcu, a ostala tri mjeseca u nekom dobru; često su to bile bale kvalitetnog tekstila o čemu svjedoče pečati – kazala nam je dr. Ana Azinović Bebek, voditeljica istraživanja i pomoćnica ravnatelja za arheološku baštinu pri Hrvatskom restauratorskom zavodu.

Od ruševina gradili kuće

Nakon prestanka opasnosti od Turaka i raspada Vojne krajine vojnici namjerno, kao i u drugim dijelovima Hrvatske, stare gradove prepustaju civilima, ali i razgrađuju ih; kamenje koriste za gradnju cesta, a stanovnici za gradnju svojih kuća. Stari grad Barilović tada služi civilnoj vlasti; tu su notarovi uredi, neko vrijeme škola, u Prvom svjetskom ratu tu su bili vojnici uz civilnu vlast i stari grad živi do 1944. godine kada su ga partizani sasvim uništili. Mještani pamte da je gradina gorjela čak dva tjedna – govori nam dr. Azinović Bebek. Općina, lokalna udruga Sedra i karlovački Konzervatorski odjel prije 13 godina pozvali su u pomoć Hrvatski restauratorski zavod kako bi istražili stari grad i oteli ga zaboravu – a ispod dvorca pronašli su i ostatke prapovijesnog naselja! Priča o životu staroga grada, a onda i mjesta i općine koja nosi naziv po obitelji Barilović, danas je potpuna.

80

VOJNIKA TU JE ČEKALO TURKE

Oko dvorca se ipak nije ratovalo: vojnici su za devet mjeseci službe bili plaćeni u novcu, a kasnije u balama tekstila i drugim dobrima